

[Kirkeministeren]

interesseret på, vil jeg sige, at jeg, som jeg sagde til fru Inger Harms ved det tidligere lovforslag, intet som helst ønske har om at fratage Folketinget indflydelse på de ting, Folketinget skal have indflydelse på.

Jeg må måske om det konkrete, nemlig fastsættelsen af spørgsmålet om præsternes uddannelse og efteruddannelse, som jeg så lige vender tilbage til, sige, at der som bekendt findes en kongelig anordning, som er forudsætningen for spørgsmålet om pastoralseminariernes funktion, hvoraf det klart fremgår, at uddannelse på pastoralseminarium er en forudsætning for at blive præst i folkekirken.

Jeg er klar til at se på spørgsmålet om de tjenestemandslignende vilkår.

I øvrigt skal jeg sige til fru Inger Stilling Pedersens spørgsmål om missionærer, der har fungeret et antal år, at der er ingen som helst planer om eller i lovforslaget nedfældet bemærkninger om at ændre på dette forhold.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kirkedvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. 127:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. med flere love.

Af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 17/1 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Erling Olsen (S):**

Dette lovforslag er omfattende, det er vanskeligt at overskue, og det har betydelig række-

vidde. Derfor har det krav på at få en meget indgående udvalgsbehandling.

Hovedideen i forslaget er at tilpasse vores lovgivning om banker og sparekasser til fire EF-direktiver. Disse direktiver er minimumsdirektiver, således at forstå at de ikke stiller sig i vejen for, at vi i vores lovgivning opretholder krav, der er skrapere end dem, der findes i direktiverne. Og vores hovedindvending imod forslaget er, at regeringen efter vor mening i betænkelig grad nærmer sig disse minimumskrav. Det hænger jo nok også lidt sammen med en forskel i opfattelsen af, hvad en bank og en sparekasse er.

Banker og sparekasser har en dobbelt funktion: på den ene side er de erhvervsvirksomheder, der skal tjene penge i konkurrence med andre, på den anden side er de pengeinstitutter, som skal være med til at sikre et trygt og stabilt pengevæsen. Og det er de to funktioner, der skal afvejes over for hinanden i lovgivningen.

Vi mener, at regeringen har været lidt for tilbøjelig til at følge Bankforeningens ønsker om, at bankerne i overvejende grad bliver betragtet som erhvervsvirksomheder, mens vi vil være mere tilbøjelige til at lægge vægt på pengeinstitutfunktionen. Det kommer ganske tydeligt frem i det, man kalder solvenskravet, altså kravet til egenkapitalen i banker og sparekasser.

Se, anlægger man synspunktet, at det er en erhvervsvirksomhed, der skal tjene penge, så falder det i øjnene, at det er dyrere, lidt dyrere, at arbejde med egen kapital end med fremmed kapital, fordi egenkapitalen løber den største risiko; den må holde først for i tilfælde af tab. Derfor vil man være tilbøjelig til at sige: Så skal vi have de mindst mulige egenkapitalkrav, så skal vi bevæge os ned på minimumskraverne i direktivet.

Hvis man derimod i højere grad betragter banker og sparekasser som pengeinstitutter, der skal sikre trygheden, vil man mene, at det er en fordel at være velkonsolideret, og så vil man godt stille nogle strengere egenkapitalkrav.

Vi ønsker derfor at se på den væsentlige lempelse, der ligger i forslaget, og på, om den overgangsordning, som dette medfører, nu er tilstrækkelig lang, og om det i det hele taget er nødvendigt at gå ned på egenkapitaldirektivets minimumsgrænse.

Vi synes også, at der er grund til at se lidt på det, der kaldes accessorisk virksomhed, fordi

[Erling Olsen]

accessorisk virksomhed er et meget vidt begreb. Accessorier er i det hele taget et vidt begreb. Det er nok mest kendt fra damebeklædningsbranchen, hvor det er hat, sko, handsker, tasker og alt, hvad der skaber den perfekte lady. Men der er altså grænser for, hvor meget og hvad man kan hænge på, uden at det ladylike forsvinder. Det samme gælder i den finansielle sektor. Der må være en rimelig funktionsadskillelse mellem den finansielle sektor og de øvrige sektorer i økonomien. Og derfor mener jeg også, vi under udvalgsarbejdet skal diskutere nøje, hvad der er accessorisk virksomhed.

Spørgsmålet om hjemlandskontrol har vi drøftet indgående i forbindelse med realkreditlovgivningen, og derfor mener jeg, at det egentlig er uddebateret.

Der var mange andre ting, der kunne nævnes. Men det korte af det lange er, at vi trænger til et stort og dybtgående udvalgsarbejde, og det vil vi i Socialdemokratiet meget gerne gå ind i.

Kai Dige Bach (KF):

Lovforslag nr. L 127 er jo et digert værk på 30 sider med mange afledte konsekvenser, som den forrige ordfører også har været inde på.

Det drejer sig hovedsagelig om gennemførelse af fire EF-direktiver: 2. samordningsdirektiv, solvensdirektivet, egenkapitaldirektivet og årsregnskabsdirektivet.

Vi beskæftigede os sidste år med de samme direktiver. Dengang var det i forbindelse med ændring af reglerne for realkreditinstitutterne, og vi vedtog de ændrede regler for dem den 15. december 1989. Her har vi haft en stor del af debatten.

Nu skal der altså tilsvarende ændres i lovene om banker og sparekasser m.v., og forslaget vil medføre en betydelig liberalisering, således at danske banker på lidt længere sigt får de samme forpligtelser og muligheder som deres konkurrenter i andre EF-lande.

Forslaget går ud på, at EF's medlemslande gensidigt skal anerkende kreditinstitutter, når de er godkendt i andre medlemslande. Herved gennemføres det indre marked for finansielle tjenesteydelser, og kravene til startkapital, regler om adgangen til at erhverve en væsentlig kapitalandel eller indflydelse i kreditinstitut samt andre krav bliver harmoniseret. Et pengeinstitut, der er godkendt i ét medlemsland, vil altså

fremover kunne oprette filialer i de andre medlemslande uden andre tilladelser end dem, de har i deres eget hjemland. Til gengæld skal man opfylde en række krav, som er nærmere specificeret. Forslaget vil endvidere give pengeinstitutterne mulighed for at drive forsikringsvirksomhed og realkreditvirksomhed via datterselskaber.

I den konservative gruppe kan vi generelt tilslutte os forslaget. Vort grundsynspunkt er, at vore danske erhvervsvirksomheder, også de finansielle, ikke skal være dårligere stillet end deres konkurrenter i de andre EF-medlemslande.

Vi vil meget gerne give et tilsagn om en positiv detailbehandling i Erhvervsudvalget.

Rahbæk Møller (SF):

Det her er ikke et forslag, der kan få SF's støtte. Det drejer sig om gennemførelsen af EF's 2. bankdirektiv, og det vil sige en af hovedhjørnestenene i den fri kapitalbevægelse, hvor hovedprincipperne er hjemlandets kontrol og fri grænseoverskridelse af finansielle ydelser. Det vil sige, at en bank i Luxembourg ganske frit kan oprette en filial i Danmark og drive den efter hjemlandets kontrol og hjemlandets lovgivning.

Det rejser jo en lang række problemer. Bare for at nævne et enkelt: Hvad sker der med skattekontrollen? Vil en sådan filial af en luxembourgsk bank være pligtig at give det danske skattevæsen oplysninger om kunders forhold? Lovgivningen i Luxembourg bygger jo på bankhemmeligheden, og vi kan ikke se noget i bemærkningerne, der besvarer dette ret centrale spørgsmål.

Derudover undrer det os, at der gives tilladelse til at oprette datterselskaber, der kan drive forsikringsvirksomhed og realkreditvirksomhed. Det kan banker jo for så vidt også i dag i form af holdingselskaber, men nu udvider man det altså, idet man tillader oprettelse af datterselskaber. Vi forstår ikke behovet for eller hensigten med at udvide denne mulighed.

Der er altså rigelig grund til SF's skepsis, også ud over at vi aldrig har været varme tilhængere af kapitalens fri bevægelighed.

Svend Heiselberg (V):

Jeg skal ikke påstå, at det lovforslag, vi i dag behandler, om gennemførelse af direktivforsla-

[Svend Heiselberg]

get er skrevet efter et bibelsk mønster. Men tankevirksomheden har været bragt i anvendelse for forståelsen af lovforslaget, og lad mig straks sige, at Venstre kan støtte lovforslaget.

Det er klart, at for Venstre er det vigtigt, at vores finansielle virksomheder af konkurrencemæssige hensyn ikke bliver stillet dårligere end den finansielle sektor i de øvrige EF-lande, hvilket også har betydning for de ca. 50.000 ansatte i vores pengeinstitutter.

Hvis jeg har læst og forstået teksten rigtigt, er lovforslaget på enkelte områder en skærpelse i forhold til direktivernes bestemmelse – det modsatte af det, som hr. Erling Olsen gav udtryk for – eksempelvis begrænsning af pengeinstitutternes forrentningsområder og aktieplaceringsregler, primært til de finansielle områder.

For mig at se er der også en begrænsning i de egenkapitalkomponenter, som kan medregnes til egenkapitalen, herunder de yderligere kvalificerede krav til anvendelse af ansvarlig indskudskapital.

Jeg er også af den opfattelse, at udskydelse af tidspunktet for ikrafttrædelse af en solvensprocent på 8 helt frem til 1995 er en skærpelse i forhold til de øvrige EF-lande, idet flere af de øvrige EF-lande ligger betydeligt under 8 pct.-kravet i solvensdirektivet. Vi havde vel også den mulighed, om man ville, ifølge § 24 at tillade aktiebesiddelse til 100 pct. i stedet for 75 pct. Jeg nævner det blot, fordi det indre finansielle marked fra den 1. januar 1991 er en realitet, og pengeinstitutterne i de andre EF-lande kan ved etablering eller grænseoverskridelse drive forretning i Danmark på grundlag af de regler, der er gældende i deres hjemland. Men skulle det senere af konkurrencemæssige hensyn vise sig påkrævet at ændre tilpasningsforholdene, er vi jo lidt låst af lovgivningen her.

I Venstre er vi godt tilfredse med, at egenkapitalen til de 5 lån i ECU ikke kommer til at berøre de nuværende pengeinstitutter. Selv om det ikke har nogen betydning for den overvejende del af pengeinstitutterne, ville den beslutning, der har været tanker om at gennemføre i sin tid, i hvert fald have ramt de små sparekasser og andelskasseforeninger.

Sluttelig vil jeg gerne takke ministeren for lovforslaget. Det er min opfattelse, at ministeren og hendes embedsmænd har brugt mange kræfter på at kunne fremsætte et lovforslag, der nok kan give den finansielle sektor i Danmark

en reel mulighed for at kunne klare konkurrencen med de øvrige EF-lande. I modsat fald er Venstre til at få i tale.

Ingrid Kjældgaard (FP):

De effekter ved lovforslag nr. L 127, der vil virke liberaliserende, ser Fremskridtspartiet positivt på.

Modsat er der også en del elementer, der virker restriktive og bureaukratiserende ved dette forslag.

Derfor finder Fremskridtspartiet, at der er både positive og negative sider ved L 127. Vi vil i udvalget kigge nærmere på de enkelte sider, før vi tager endelig stilling til, om vi vil stemme for eller imod.

Larsen-Ledet (RV):

Lovforslaget lægger op til ændring af tre love inden for pengeområdet og til gennemførelse af nogle EF-direktiver.

Der kan blive tale om meget betydelig harmonisering af vilkårene inden for penge- og kreditområdet, f.eks. en nedtrapning af solvenskravet fra 10 til 8 pct., nedtrapning af medregningen af den ansvarlige indskudskapital, som skal ophøre fra 1996, ændring af regnskabsreglerne og adgang til i datterselskabsform at drive forsikringsvirksomhed.

Der ændres heldigvis intet i reglerne for bankers adgang til at eje dele af andre banker.

Hvis det bliver vedtaget her og nu, bliver Danmark det første land, der gennemfører de omtalte direktiver, og det er efter radikal opfattelse vigtigt, at vi også på dette område ruste os til en stigende konkurrence. Der bliver ikke nogen, som kan hygge sig i smug; det vil være forkert at tro. Og jo nærmere vi kommer hinanden igennem harmonisering, jo mere reel bliver konkurrencen.

Også på dette område bliver det op til os selv, om vi vil være med eller vi vil sejles agterud.

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

Lovforslaget vedrørende banker og sparekasser, vi har til første behandling i dag, drejer sig om at gennemføre forskellige EF-direktiver. Lovforslaget er stort og omfangsrigt, som tidligere ordførere også har udtalt.

Jeg har bemærket, at lovforslaget har været til høring hos forskellige instanser, og at disse

[Sonja Albrink]

generelt er positive over for lovforslaget. Jeg havde været mere tilfreds, hvis der havde været fuld tilfredshed.

Flere ordførere har været inde på forskellige punkter, som de gerne ser drøftet i udvalgsarbejdet.

Bankforeningen har gjort bemærkninger med hensyn til begrænsning af pengeinstitutters forretningsmåde. Man nævner også en væsentlig begrænsning af egenkapitalkomponenterne. En gradvis tilpasning af solvensprocenten til 8 nævner man også. Disse spørgsmål er jeg sikker på at ministeren kan uddybe nærmere i udvalgsarbejdet.

Centrum-Demokraterne ønsker et meget grundigt udvalgsarbejde, og vi vil medvirke positivt ved lovforslagets udvalgsbehandling.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg vil gerne takke alle ordførerne for den generelt positive holdning med en enkelt undtagelse.

Der er tale om et yderst omfattende lovforslag, og derfor vil jeg give tilsagn om at stille al den hjælp, vi overhovedet kan, til rådighed for folketingsudvalget, for det er et kompliceret og et meget omfattende lovforslag.

Med hensyn til et konkret spørgsmål fra hr. Rahbæk Møller kan jeg sige, at jeg beklager dybt, at vi jo ikke kan blive ideologisk enige om forholdet til en banklov som denne, men jeg kan i hvert fald afkræfte frygten med hensyn til en filial. Ligger der en filial af en luxembourgsk bank her i landet, så er den omfattet af den samme oplysningspligt som en dansk bank; så det kan vi afkræfte. Men ellers er vi jo blot grundlæggende uenige om selve princippet om den frie bevægelighed.

Med hensyn til høringssvarene kan jeg sige, at når de var generelt positive, skyldes det, som det også er nævnt af andre ordførere, en holdning hos bankerne om, at man gerne vil have os til at gå endnu videre, end vi er gået i lovforslaget, og derfor kalder vi det »generelt positivt«. Som man har hørt andre ordførere sige, har man i andre henseender prøvet at trække det, så vi går knap så hurtigt frem. Det er derfor, vi bruger den formulering. Vi har indtrykket af, at de fleste involverede parter bakker op omkring lovforslaget i den udformning, det har fået her.

Jeg imødeser et godt og et meget grundigt udvalgsarbejde i sagen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om betalingskort m.v.

Af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 17/1 90).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Socialdemokratiets ønske med betalingskortloven, da den blev gennemført i 1984, var helt klart at sikre forbrugerne overskuelighed, frivillighed og beskyttelse mod misbrug samt at skabe både gode og anvendelige rammer, selvfølgelig, for kortudstederne. Og det føler vi også at der skete. Alene den konstatering, at der var bred enighed om, at der ikke var behov for en revision i folketingsåret 1987-88, viste jo klart, at de overordnede mål med loven var nået i 1984.

Men ikke blot Socialdemokratiet stod bag dette mål. Faktisk samtlige partier med undtagelse af Fremskridtspartiet udtalte deres støtte til det.

På den baggrund kan det jo godt undre meget at gennemlæse de foreslåede ændringer. De rækker ved helt fundamentale ting i forhold til den bestående lov. De væsentligste af forslagene til ændringer vil i meget høj grad forringe den reelle sikring af brugerne i forhold til overskueligheden, frivilligheden og beskyttelsen mod misbrug. Lad mig nævne nogle få af dem:

[Lissa Mathiasen]

Nedlæggelsen af registeret over kortudstedere vil klart forringe overskueligheden. Ophævelsen af forbudet mod at give rabat i forbindelse med brug af betalingskort vil udhule frivilligheden. Ophævelsen af forbudet mod generelt at kræve betalingskort som legitimationsmiddel vil ligeledes hindre frivilligheden, ligesom ophævelsen af registreringsbestemmelsen vil gøre misbrug muligt. Ingen af delene har vi behov for at ændre på.

Jeg tror, at disse forringelser også meget let vil kunne føre til, at forbrugerne tager afstand fra at anvende betalingskort, fordi de måske vil føle sig begrænset trykke ved et sådant betalingsmiddel. Hermed vil forringelsen af betalingskortloven altså komme til at virke hæmmende på indførelse af ny teknik, og jeg kan ikke forestille mig, at hverken vores pengeinstitutter eller øvrige kortudstedere måtte være interesseret i noget sådant.

Der er tværtimod, ikke mindst på baggrund af den seneste tids debat om påståede misbrug, behov for skærpede regler i forbindelse med bevisbyrden, ligesom der i disse tilfælde bør sikres forbrugerne dækning for tab. Det ville vel også være naturligt at udvide lovens anvendelsesområde, således at såvel hæve- som indsettelsestransaktioner via en eller anden form for elektronisk indretning samt elektroniske betalinger over homebanking også dækkes af denne lov. Det synes vi ville være en fordel.

Som det fremgår af min ordførertale, er Socialdemokratiet ikke enig i de foreslåede ændringer. Formålet med ændringerne burde vel være at gøre tingene bedre. Som det blev fremhævet i 1984, havde det meget stor betydning for brugen og holdningen til betalingskort, at faktisk samtlige partier på nær Fremskridtspartiet stod bag loven. Det gav den både soliditet og styrke, som var væsentlig for brugen af kortet.

Derfor finder vi, at der er behov for at appellere om, at der ikke med dette forslag til revision bliver skabt en splittelse, som betyder, at et spinkelt flertal kommer til at stå bag denne revision. Hverken forbrugere eller kortudstedere har behov for denne ustabilitet, for denne form for utryghed.

På denne baggrund vil jeg meget gerne på Socialdemokratiets vegne ikke blot opfordre, men også appellere om, at der arbejdes i det efterfølgende udvalgsarbejde på at sikre stabiliteten, hvilket jeg også håber at industriministeren vil være indstillet på.

Flemming Hansen (KF):

Den oprindelige lov om betalingskort blev vedtaget i foråret 1984. Der var tale om et meget tidkrævende lovgivningsarbejde – 5 måneder, tror jeg – da man ikke havde international eller national erfaring på dette område overhovedet.

Der har været tanker om helt at stryge loven om betalingskort, men jeg er helt enig i den betragtning, at det ikke bør finde sted, da loven har givet en meget rimelig beskyttelse af parterne.

Jeg er meget tilfreds med, at man ikke rokker ved et af hovedprincipperne, nemlig at kortudstedere og kortholdere ikke skal slippe billigere i denne sag, men tværtimod skal betale de omkostninger, der er forbundet med at have et betalingskort, og at betalingsmodtageren ikke skal belastes med disse omkostninger. Det er et godt princip, som vi er tilfreds med, og som man bør fastholde.

Det vil derfor efter min bedste overbevisning være forkert helt at fjerne loven i afbureaukratiseringens hellige navn. Jeg synes, det er bedre, som man har gjort her, at tilpasse loven til de erfaringer, man har gjort, og jeg synes, det er sket på en overordentlig tilfredsstillende måde.

Man taler om, at det rådgivende betalingskortudvalg skal nedlægges, og det er ganske naturligt, når man ved, hvor overordentlig lidt det har været brugt. Det samme gælder de specielle registreringer, man har vedrørende betalingskort. De kan lige så godt gå ind under de normale private registre, således at man ikke skal have en ekstra administration af det. Jeg synes, det er fortræffeligt, at man ændrer disse forhold.

Man kan kort sige, at de udvalg og registre, der ikke har vist sig at have nogen berettigelse, bliver fjernet, og det synes vi er meget tilfredsstillende.

Jeg synes også, det er vigtigt, at ministeren foreslår, at loven ændres, således at kortet fremover kan anvendes i telefonautomater. Det er jo en del af den nye tekniske udvikling, hvor Danmark er bagud i forhold til de fleste lande, vi sammenligner os med, og jeg er meget tilfreds med, at det er kommet ind i lovforslaget.

Jeg stiller mig selv spørgsmålet, om ikke man skulle overveje, om det kunne udbygges til andre områder. Jeg tænker f.eks. på, når jeg kommer til Kastrup Lufthavn og skal hente min parkerede bil. Så skal jeg hen og trække en bil-

[Flemming Hansen]

let og fare til forskellige automater. Det var jo pragtfuldt nemt, hvis man kunne bruge sit Dankort dér. Det giver loven ikke mulighed for i dag, men måske skulle man udbygge den paragraf, så det blev endnu mere liberaliseret, for det ville være en praktisk anvendelse af betalingskortet.

Jeg har noteret mig, at der vil ske ændringer i § 17. Jeg var i starten betænkelig ved det, men er på den anden side sikker på, at ministeren nok vil administrere lovgivningen, så der ikke sker misbrug. Jeg tænker på rabatgivning i forbindelse med betalingskort.

Vi kan naturligvis tilslutte os lovforslaget, som jeg sagde. Vi synes, det er godt. Jeg tror i modsætning til fru Lissa Mathiasen ikke, at forbrugerne tager afstand fra det. Alt tyder på, at udviklingen går meget stærkt i retning af, at flere vil anvende betalingskort. Bortset fra de enkelte eksempler, vi har oplevet med Dankort, må man sige, at der er en meget høj grad af tillid til dette system, og den synes jeg vi fuldt ud kan opretholde med den lov, vi her lægger navn til.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Af tidnød måtte jeg vælge i første omgang kun at tage nogle få af de ændringer op, der er foreslået.

Nu kan jeg forstå på hr. Flemming Hansen, at brugen af Dankortet i forbindelse med telefonautomater er en meget væsentlig ting at få igennem, og jeg kunne endda forstå på hr. Flemming Hansen, at det ville være godt, om man også kunne føre det videre.

Jeg kunne da godt tænke mig at stille hr. Flemming Hansen det spørgsmål, hvordan hr. Flemming Hansen forestiller sig man overhovedet skal føre kontrol i relation til sin økonomi, eftersom der ikke kommer nogen form for kvittering ud, heller ikke hvis man f.eks. trækker en billet i en parkeringsautomat. Der har været mange problemer for folk, og et af de store problemer, der har været rejst i forbindelse med betalingskortene, er, at man ikke har mulighed for at checke indestændet på sin konto.

På den baggrund synes jeg det er dybt betænkeligt ikke blot at indføre det i relation til telefoner, men også i relation til andre og nye områder. Det gør det vanskeligere og vanskeligere for den enkelte kortindehaver at overskue.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Selv om det måske skulle være fru Lissa Mathiasens og hendes partis ønske, at vi skulle kontrollere hinanden hele livet igennem, så kan det jo ikke lade sig gøre i praksis. Hvis jeg rejser for et firma og bruger 10 kr. til en telefonautomat, så får jeg jo heller ikke en kvittering på det. Man skal passe på ikke at gøre tilværelsen så besværlig, at man næsten ikke kan trives på denne fortræffelige jord. I øvrigt får man jo et kontoudtog, og dér kan man nok skønne, om en telefonsamtale koster 1.500 kr. eller 15 kr. Det vil jeg tro man kan.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes, at hr. Flemming Hansen kom med en meget rigtig bemærkning, nemlig om at gøre tilværelsen besværlig. Det er jo netop det, der sker, hvis ikke man har mulighed for at føre kontrol med de træk, der bliver foretaget. Det, der gør ens tilværelse besværlig, er, når man ikke har mulighed for at have check på, hvor meget der står på ens konto.

Det kan lyde uskyldigt med en enkelt telefonsamtale, men der er mange af disse kortbrugere, der vil føre ganske mange telefonsamtaler i løbet af den måned eller halvanden eller mere, der går imellem disse kontoudtog. Derfor vil det, når ændringerne er udformet på denne måde, give en meget mere besværlig situation for den enkelte.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Det lyder jo meget dramatisk, at vi skal holde rede på, hvor lidt eller hvor meget vi har fået. Jeg ved ikke, om det står i loven, men jeg går ud fra, at det er, som det har været hele tiden, at det er fuldstændig frivilligt, om man vil have et betalingskort eller ej. Og så siger jeg, man må overveje med sig selv, om ulemperne er større end fordelene.

Jeg kan ikke se, at vi skal passe mere på folk, end at de selv kan meddele deres pengeinstitut, hvordan tingene er. De, der har meget store problemer med hensyn til tilliden til at kunne finde ud af systemet og ikke selv kan skrive op og sådan noget, jamen de har jo den helt store frihed, at de bare kan lade være med at have et betalingskort.

Birthe Hansen (SF):

Ministerens erkendelse af, at det ikke var nogen god idé at ophæve lov om betalingskort, vil jeg godt sige hende tak for. Det var nemlig en god lov, der blev lavet i 1984.

Men når det er sagt, vil jeg godt sætte spørgsmålstegn ved ministerens forslag om at ophæve §§ 8 og 9. Det er ikke rimeligt at give forbrugerne et mindre fyldestgørende grundlag at vurdere på end i dag, og det står der rent faktisk i bemærkningerne at de vil få.

Det samme gælder, når ministeren ønsker kap. 6 i loven ophævet. Her mister forbrugerne igen noget væsentligt, nemlig beskyttelsen mod misbrug. Betalingskortloven siger, at oplysninger kun må registreres og bruges i forbindelse med betalingstransaktioner, men lov om private registre beskytter ikke på samme måde. En kommerciel udnyttelse af ukendt omfang kan finde sted. Virksomheder kan opbygge viden på baggrund af hundredvis af oplysninger om køb og salg af varer, og man kan forestille sig målrettede reklamefremstød i fremtiden, fordi virksomhederne har samlet en viden, som får dem til at kende forbrugernes bedre, end de selv gør.

Ministeren synes også, at § 17 skal fjernes. Her er vi heller ikke enige med ministeren. Det er nemlig den paragraf, hvor forbrugeren sikres mod, at betalingskortindehaveren får en rabat, som kontantkøberen ikke får. Også her er det afbureaukratiseringen, der spiller ind, idet ministeren fremhæver, at ved lovbestemmelserne om skiltning med organiseret rabat, som trådte i kraft 1. oktober 1989, anses forpligtelsen tilstrækkeligt opfyldt.

For så vidt kan ministeren have ret i, at det burde være unødvendigt med samme sikring i to forskellige love. Men det er imidlertid ikke så enkelt, for ét er en lovs ikrafttræden, noget andet er, om den bliver overholdt. Det er netop her, miseren er, for det bliver den til dato – altså 4 måneder efter dens ikrafttræden – ikke.

I ministerens svar til mig af 13. december 1989 på spørgsmålet om, hvad ministeren ville gøre, for at lovbestemmelserne om skiltning med organiseret rabat bliver overholdt, svarede ministeren bl.a., at hun havde en forventning om, at der i løbet af kort tid ville kunne konstateres en overholdelse af skiltningens pligten, og det til trods for at indtil flere forretningsindehavere klart og tydeligt har sagt, at de i hvert fald

ikke vil skilte med organiseret rabat, fordi de betragter det som en forretningshemmelighed.

Mon ikke det ville være klogt af ministeren – i hvert fald af hensyn til forbrugerne – at bibeholde den paragraf? Så kan ministeren jo se, om hun hen ad vejen vil gøre noget ved den anden sag, altså den med skiltning med organiseret rabat.

Er ministeren ikke også bange for, at fjernelse af § 19, stk. 1, kan medføre problemer, hvis og når betalingskort kræves som legitimation i andre sammenhænge end betalingstransaktioner? Vi kan være bange for, at det vil ske. Det kan vel ikke være ministerens mening, at forbrugerne på et tidspunkt skal tvinges ind i et eller andet kortsystem for at kunne leje bil eller bo på hotel? Det finder rent faktisk sted i udlandet. I hvert fald i Amerika kan man i dag ikke leje en bil, medmindre man har et betalingskort – for slet ikke at tale om muligheden for diskriminering af forskellige forbrugergrupper, som også vil kunne finde sted i fremtiden.

I SF tror vi lige så lidt som Forbrugerrådet på, at man vil benytte generalklausulen i § 10 til at forhindre det. At den tekniske udvikling skulle skades eller forhindres ved at fastholde den bestemmelse, som foreskriver, at betalingskort kun må kræves anvendt som legitimationsmiddel ved betalingstransaktioner, har vi altså svært ved at se.

For at slutte med noget, jeg nævnte i begyndelsen, så ville det jo være rart enten i dag eller under udvalgsarbejdet fra ministeren at få et svar på – fru Lissa Mathiasen var inde på det samme – hvor tit registeret har været benyttet, og hvor mange penge der spares ved at slette det. Det vil også være en følge af, at man ophæver §§ 8 og 9.

I modsætning til ministerens ændringer, som vil gøre det langt vanskeligere for betalingskortbrugere i fremtiden, ønsker SF at sikre forbrugerne mod fejl eller misbrug gennem skærpede regler. F.eks. bør forbrugeren ved enhver benyttelse af kortet have krav på oplysning om saldo på den til kortet knyttede konto.

Det var, hvad jeg ville sige. Jeg tror godt, ministeren kan regne med, at vi vil gå ind i et omsorgsfuldt og meget grundigt udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg skal ikke benytte al Folketingets tid til

[Flemming Hansen]

korte bemærkninger, for vi kan jo diskutere det videre i Erhvervsudvalget, hvad vi plejer at gøre i en god ånd.

Den dér med kvitteringer synes jeg det er søgt at gøre til et problem. Jeg tror, fru Birthe Hansen ligesom jeg tit har stået i Kastrup Lufthavn, hvor maskinen afgår for sent, og så vil man gerne ringe et eller andet sted hen, at man kommer det senere. Og har man ikke lige en femmer eller en tier, så skal man hen og vek. e et eller andet sted, i stedet for at man kunne bruge sådan et kort. Det var dog en behagelighed. I Kastrup Lufthavn har de truffet den principbeslutning, at de ikke vil veksle for folk til automatbrug. Det gør jo da ikke tilværelsen nemmere for folk. Det synes jeg måske snarere fru Birthe Hansen skulle se på.

Med hensyn til det målrettede reklamefremstød, som fru Birthe Hansen er bange for: Jamen hvad er det da for noget? For det første er det, som hr. Kai Dige Bach sagde, jo frivilligt, om man vil have et kort. For det andet må jeg sige – jeg har vist 7 forskellige betalingskort – at man får reklamer ind ad døren, når man har et betalingskort, hver eneste måned sammen med sit kontoudtog. Det er der ikke spor ulovligt i og heller ikke noget forargeligt i. Jeg har jo lov at smide det væk eller benytte det. Det er et tilbud, de giver mig. Det er jo ingen tvang. Vi lever dog i et frit samfund, og det er jo pragtfuldt. Skal vi ikke glæde os over det?

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg vil godt sige til hr. Flemming Hansen, at fordi det er frivilligt, om man vil have et kort eller ej, så behøver man ikke at fjerne al den sikkerhed og den forbrugerbeskyttelse, der lå i denne lov.

Det med, at der følger reklamer med, når hr. Flemming Hansen får tilsendt sine forskellige kontoudtog, har ikke noget med den sag at gøre. Der ligger for mig at se den beskyttelse for forbrugeren, at betalingskortet kun må benyttes i forbindelse med betalingstransaktioner. Jeg siger ikke, at virksomhederne vil gøre det, men jeg siger, at man giver virksomhederne en mulighed for at lære forbrugerne bedre at kende, end de selv gør, hvis man fjerner den beskyttelse, fordi de har mulighed for at samle viden ind. Hvis kortet skal bruges som legitimation til mange andre ting, kan de opbygge et meget fint

og klart billede af, hvad den danske forbruger mest køber eller mest undlader at købe, og så kan de lave et reklamefremstød af meget mere målrettet karakter end i dag. Det tror jeg ikke hr. Flemming Hansen er uenig med mig i.

Så vil jeg sige til det med kvitteringer: Ja, o.k., det kan da godt være, det er irriterende at skulle stå og vente på en kvittering, men det er sandelig betydelig mere irriterende at modtage et kontoudtog, hvoraf det fremgår, at der er hævet 20.000 kr. på ens konto, uden at man selv har gjort det.

Jeg håber, at hr. Flemming Hansen vil være med til under udvalgsarbejdet på en eller anden måde at sikre forbrugere, som uden egen viden eller medvirken konstaterer, at der er hævet på kontoen. Vi må arbejde på på en eller anden måde at pålægge bankerne, at de under alle omstændigheder, hvis forbrugeren ikke selv har været medvirkende eller har haft viden om det, skal godskrive det beløb. Så synes jeg der er kommet noget godt ud af det.

Svend Heiselberg (V):

Jeg forstår, at Socialdemokratiet og SF fortsat ser spøgelse. Det har de gjort i nogle år, når vi har diskuteret betalingskort.

Men alligevel, når man tænker på, hvilken larm der i sin tid var i forbindelse med gennemførelse af betalingskortloven, så må vi glædeligt konstatere, at der i dag er en mere afslappet holdning til betalingskortsystemet. I hvert fald er der en meget afslappet holdning hos forbrugerne, og det er vel ret så væsentligt, at de er tilfredse med det system, som er blevet indført.

Vi må vel også sige, at systemet egentlig virker på en fortræffelig og god måde. Derfor er det forkert, når man ligesom forsøger at nedgøre betalingskortsystemet, fordi det er et system, og det er min opfattelse, at borgerne er overordentlig tilfredse med, at vi har det system.

Nu indskrænkes loven, idet man bl.a. foreslår bestemmelsen om anmeldelse og registrering af kortudstedere ophævet. Og der er sket en opstramning af loven om private registre m.v., således at registerspørgsmål vedrørende betalingskortsystemer alene afgøres efter lov om private registre.

Vi synes, det er rigtigt og godt, og Venstre kan anbefale denne afbureaukratisering.

Ingrid Kjældgaard (FP):

Fremskridtspartiet er imod bureaukrati og overflødige restriktioner, og da nr. L 128 jo i hovedsagen indebærer, at der ophæves paragraffer i den eksisterende lov, kan vi et langt stykke ad vejen gå ind for lovforslaget. Vi havde dog helst set, at loven helt blev afskaffet, men o.k., nr. L 128 er da i hvert fald et skridt i den rigtige retning.

Således er det f.eks. positivt, at § 8 og § 9 i den eksisterende lov ophæves.

Forbrugerombudsmandens registrering af indgivne anmeldelser af kortudstedere må siges at være fuldstændig overflødig.

Dog er der et enkelt skår i glæden over dette ellers udmærkede forslag. Det er § 1, nr. 6 og 7, i lovforslaget. Disse udbygninger af § 13 indebærer desværre yderligere restriktioner og overflødig formynderi.

Som helhed kan Fremskridtspartiet gå positivt ind i udvalgsarbejdet om nr. L 128. Vi vil arbejde for, at forslaget vedtages, men ikke de 19 punkter, kun de 17, det vil altså sige uden § 1, nr. 6 og 7. Vi vil stille ændringsforslag vedrørende disse punkter ved anden behandling.

Elisabeth Arnold (RV):

For Det Radikale Venstres vedkommende var det et stort ønske, der blev opfyldt, da vi i 1984 fik vedtaget loven om betalingskort. Vi så deri en beskyttelse af forbrugerne og en beskyttelse af de forbrugere, der ikke ønskede at anvende betalingskort, men som for størstedelen betalte deres forbrug i kontanter.

Vi synes også, at afbureaukratisering som princip er en udmærket ting. Det er fuldt ud legitimt at ønske at forenkle forretningsgangen. Det er fuldstændig legitimt at ønske at gøre livet lettere for forbrugerne, for erhvervslivet og for de firmaer, som udsteder betalingskortene. Men man skal naturligvis overalt være opmærksom på, at de forenklinger, der foretages, ikke ødelægger de retssikkerhedsregler, som er indbygget i det oprindelige forslag.

Derfor vil vi fra radikal side sige, at vi går med åben pande ind i det kommende udvalgsarbejde, og vi vil se meget nøje på, om de ændringer, der er foreslået her, er forsvarlige at gennemføre.

Der er nogle af tingene, som ser meget tilfældelige ud. Jeg vil kort gennemgå nogle af dem.

Det foreslås, at registrering af kortudstedere opgives, men det foreslås, at man bibeholder anmeldelsen. Jeg vil da gerne spørge ministeren, hvad der sker, når man har anmeldt en kortudsteder. Et eller andet sted skal det vel stå. En eller anden skuffe skal det vel ligge i, sådan at man stadig væk kan henvende sig til Forbrugerombudsmanden og spørge, hvad han kan oplyse om vedkommende kortudsteder, om der er et eller andet på vedkommende, om der er dårlige erfaringer osv. osv.

Altså jeg forstod, at man bibeholder anmeldelse, men ikke registrering, og det vil jeg rose ministeren for at man gør. Det er ikke sikkert, at registreringen har været nødvendig, den bruges åbenbart ikke så forfærdelig meget. Men jeg vil gerne vide, hvordan man har forestillet sig forretningsgangen skal være i fremtiden.

Om telefonautomaterne er der allerede sagt meget, det vil jeg ikke gå nærmere ind i.

Især ophævelsen af § 17 om rabat synes jeg er problematisk. Det er ganske rigtigt, at der i mellemtiden er kommet en ændring af loven om, nu kan jeg ikke huske, hvad loven hedder, men at man skal annoncere med rabat i forretningerne. Jeg vil gerne have ministerens bedømmelse af, om den lovændring, der er sket i mellemtiden, er tilstrækkelig effektiv til at gøre denne regel i betalingskortloven overflødig, kort sagt: Gør vi noget her, så vi stiller forbrugeren ringere, eller har vi allerede en sikring indbygget i den lovændring, der er foretaget i mellemtiden?

Så er der spørgsmålet om legitimation. Det er § 19, og her bliver jeg nødt til at læse en lille smule op, fordi jeg ikke rigtig forstod bemærkningerne. Nej, det vil jeg gemme, det kan vi spørge om i udvalget. Det er i hvert fald ikke helt klart i bemærkningerne, hvad man vil kunne opnå ved at ophæve § 19 om legitimation.

Så er der kap. 6, som foreslås ophævet under henvisning til, at loven om private registre er strammet op, sådan at man nu har mulighed for at få de oplysninger gennem registerlovens bestemmelser. Det er vi også indstillet på at gå med til, såfremt det kan dokumenteres, at registerloven er strammet tilstrækkeligt op.

Vi er meget glade for, at § 20 er blevet bevarret. Det er vigtigt, at omkostningerne ved kortadministrationen pålægges kortudstederne og kortholderne og ikke på nogen måde lægges over på forbrugerpriserne, sådan at det bliver

[Elisabeth Arnold]

dem, der betaler kontant, der skal betale for administrationen af kortene.

Det viste sig sidste gang, at der var et enkelt kortsystem fra udlandet, som fandt, at de danske restriktioner nu var blevet så voldsomme, at man ikke mere ønskede, at folk kunne bruge kortet i Danmark. Jeg kan ikke huske, hvad firmaet hed, og det skal jeg heller ikke stå og reklamere for her fra talerstolen, men det skal i hvert fald ikke være den slags argumenter, som får os herinde til at ændre vores restriktioner. Det skal være forbrugernes interesser og almindelig anstændighed, som er afgørende, ikke om der er nogle store kortudstedere i udlandet, som ønsker nogle bestemte betingelser, hvilket vi så skal bøje os for.

Med disse bemærkninger vil jeg tilsige Det Radikale Venstres velvilje med hensyn til en grundig udvalgsbehandling. Vi er principielt velvilligt indstillet over for afbureaukratisering, men vi må sikre forbrugernes interesser og retssikkerhed.

Sonja Albrink (CD):

Lovforslaget er et led i regeringens afbureaukratiseringsbestræbelser og en tilpasning af den tekniske udvikling. Som jeg tidligere har sagt, er det altid glædeligt med forenkling af tingene, når det bare gøres på den rigtige måde. Jeg har nogle enkelte bemærkninger at gøre til lovforslaget.

Jeg mener ikke, der er nogen grund til at ophæve § 17. Jeg mener, at denne bestemmelse beskytter mod forskelsbehandling af kortindehavere og kontantbetalere.

I § 15 foreslås en undtagelse fra kravet om kvittering for så vidt angår anvendelse af kort i telefonautomater. Undtagelsen er måske for snæver. Der er mange områder, hvor det drejer sig om småpenge, og hvor det efter omstændighederne ikke vil være hensigtsmæssigt med krav om kvittering i tilknytning til korttransaktionen. Måske skulle man udforme bestemmelsen med et mere generelt sigte, eller sådan at der gives mulighed for at dispensere fra bestemmelsen.

Jeg vil gerne sige, at også for Centrum-Demokraterne er trygheden afgørende. Vi har ikke brug for ustabilitet eller utryghed, og derfor vil vi medvirke positivt under udvalgsbehandlingen.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkepartis ordfører kan ikke være til stede her. Jeg skal bare sige, at vi vil gå ind i en positiv udvalgsbehandling.

Betalingskort er meget, meget udbredt og bliver det mere og mere, og derfor er det meget væsentligt, at man skaber så trygge og gode forhold omkring kortene som overhovedet muligt, så at folk bevarer tilliden til dem og der ikke kommer til at herske tvivl om, at forbrugerne er sikret. Det er de væsentlige argumenter, vi vil fremføre under udvalgsbehandlingen.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg vil gerne takke for de mange bemærkninger, både positive og lidt mere kritiske.

Jeg kan sige, at baggrunden for, at vi lægger forslaget frem nu, ikke er et ønske om at svække nogen forbrugerkrav som sådan. Det er simpelt hen et spørgsmål om, at tiden går hurtigt, og det vil sige, at udviklingen går hurtigt inden for dette område. Når en lov er vedtaget for så relativt mange år siden, når det drejer sig om den tekniske udvikling og forbrugernes lyst til at benytte dette betalingsmiddel, er det nødvendigt at se på, om denne lov, som rummede mange gode elementer, måske på nuværende tidspunkt skulle trænge til en vis afbureaukratisering.

Jeg er sikker på, at der var mange gode intentioner bag indførelsen af de ting, vi nu foreslår afskaffet, og det har givet også haft betydning i starten. Men for øjeblikket er kortene taget til forbrugernes hjerte. De vil gerne have dem, og vi har nogle utrolig bureaukratiske bestemmelser i kontrollen af dem, som vi gerne vil have reduceret, også af hensyn til vore egne omkostninger ved at have denne kontrol, som godt nok er blevet pålagt siden hen. Vi vil i hvert tilfælde gerne have begrænset vores eget bureaukratiske system, uden at vi dermed mener, det går ud over de sikkerhedskrav, der har været nævnt i en del af ordførertalerne.

Hvad angår de misbrug, der har været på dankortsiden på det seneste, kan jeg sige, at det er et problem, som ikke er omfattet og aldrig har været omfattet af denne lovgivning, så det har altså intet med betalingskortloven som sådan at gøre. Men jeg synes da, jeg skylder dem, der har fremhævet problemet, at sige, at den forsikring, man beder os om at give under udvalgsbehandlingen, faktisk allerede er givet af Pengeinstitutternes Betalings Systemer. Man

[Industriministeren]

har meddelt, at forbrugere, der føler, at deres kort er blevet misbrugt, og ikke kan give en forklaring på det, ved at underskrive en tro og love-erklæring får tilbageført beløbet uden problemer, og så bliver der indgivet en politianmeldelse. Problemet er altså løst.

Der er ifølge det oplyste fra 18. januar, jeg har fået fra PBS, kun én sag, der ikke er blevet løst, og det skyldes, at der er en forbruger, der nægter at underskrive en tro og love-erklæring, og det kan jeg ikke anse for et stort problem. Så langt er vi altså kommet i den sag, men det har intet direkte med loven at gøre.

Hvad angår de mange kommentarer, der er kommet til paragrafferne, kan jeg sige, at vi med den her foreslåede afskaffelse af paragraffer til fulde føler, at de paragraffer, der er behov for, er dækket ind via andre paragraffer eller anden lovgivning, som er strammet i mellemtiden. Hvad angår registeret, som vi ønsker afskaffet, kan jeg sige, at det har været meget lidt brugt, og at det er meget ressourcekrævende. Helt adskille, hvor mange mennesker der har administreret loven, fra dem, der udelukkende har siddet med dette register, kan jeg ikke, men som det fremgår af bemærkningerne, har der altså været 11 mennesker beskæftiget i denne lovgivnings administration.

Registeret har været benyttet urimeligt få gange. Vi har ikke foretaget en egentlig registrering, men vi kan sige, at det sammenlagt nok ikke overstiger 10 gange på alle disse år. Så registeret er altså ikke noget, der bliver brugt.

Vi har på opfordring bevaret anmeldelsespligten, og disse anmeldelsesformularer og anmeldelsesoplysninger vil stå hos forbrugerombudsmanden, således at han kan gå tilbage i disse ting, når der bliver rejst klager af den ene eller den anden art vedrørende nogle af kortudstederne. Samtidig har forbrugerombudsmanden jo også fået mulighed for at ordne en hel del af de sager, som nu er specifikt reguleret i de paragraffer, vi afskaffer. Det vil fortsat være således, at forbrugerombudsmanden kan gribe ind.

Jeg vil også lige gøre opmærksom på, at forbrugerprofiler, og hvad der ellers har været nævnt, er noget, der jo i forvejen kan gribes ind over for på generelt plan. Derfor synes vi ikke, der er nogen grund til at opretholde det.

Den organiserede skiltning hører ikke hjemme under dette lovforslag, så det vil jeg ikke kommentere.

Jeg vil i øvrigt kun sige, at vi naturligvis også vil yde udvalget den assistance, vi kan, og jeg håber på en velvillig behandling.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg bemærkede, at ministeren i sit svar siger, at årsagen til, at man er nødt til at foreslå disse ændringer nu, er, at det griber meget belastende ind i den gældende lovgivning i forhold til ny teknik. Og så sad jeg og ventede, at vi fik nogle gode argumenter for, hvad det var, der greb så belastende ind i forhold til den ny teknik.

Jeg håber, ministeren vil sige lidt om det, for jeg synes ikke, der er nogen, der har fremført ét argument, der sagligt kan påvise, hvad det er, der forhindrer betalingskortenes mulige og endda udvidede brug fremover. Tværtimod. Jeg mener netop, vi må konstatere, at vi i modsætning til den utryghed, der var, inden loven blev vedtaget i 1984, med dankortbetalingskortloven fik skabt en tryghed og en sikkerhed ikke mindst i forbindelse med brugen af Dankortet, hvilket har gjort, at det rent faktisk viser sig, at utrolig mange har accepteret det.

Jeg vil gerne i forebindelse med spørgsmålet om registrering af kortudstedere stille ministeren et spørgsmål. Når anmeldelsesbestemmelserne ikke foreslås ophævet, synes jeg, det forekommer højst besynderligt, at man vil slette registeret, et register, som – erkendt – var krævende ressourcemæssigt i opbygningsfasen.

Vi har i dag ca. 67 sager om kort tilbage. Vi må nok erkende, at det er meget få justeringer – det håber jeg ministeren er enig med mig i – der vil ske løbende i løbet af et år. Jeg erkender også, at det tog adskillige årsværk i den første tid, inden registreringen var på plads, men jeg har meget svært ved at se, at de få registreringer frem eller tilbage, henholdsvis når der kommer en kortudsteder ind eller går én ud, kan være så krævende og betyde så mange årsværk, at man kan mene, et så afgørende punkt som dette skal slettes i loven.

Hvordan vil man styre væksten i forbrugerkreditte fremover? Er det ikke også overordentlig vigtigt, at registreringsbestemmelsen opretholdes i den sammenhæng? Før 1985 havde vi intet overblik over, hvad der fandtes af betalingskort, hvilken omsætning der var på kredit, eller hvor mange forbrugere der havde kreditkort. Der fandtes ingen statistik i Danmark på det tidspunkt.

[Lissa Mathiasen]

Jeg synes, at alene det, at vi har kunnet konstatere, at så mange kort er forsvundet i perioden efter 1984, mere end noget viser, hvilken betydning netop dette register har. Vi har fået luget ud. Hvordan vil ministeren sikre, hvis dette register fjernes, at vi ikke får denne urskov af nye uoverskuelige kortsystemer igen?

Jeg synes, ministeren kom meget nemt om ved spørgsmålet om det at få kvittering i forbindelse med brug af betalingskort. Det undrer mig, hvis ministeren ikke skulle være lidt optaget af de mange undersøgelser, der er foretaget i den relation.

Utrolig mange forbrugere har givet udtryk for, at de ikke har mulighed for at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug. Utrolig mange forbrugere har opgivet selv at kontrollere og udtaler, at de nu bliver nødt til at stole på, at det ikke sker. Et samfund, hvor forbrugerne føler sig tvunget til at lade stå til og opgiver at kontrollere, hvad maskiner og systemer gør, synes jeg er et meget sårbart samfund, og jeg håber, ministeren vil kommentere det lidt dybere.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Taletiden bliver ikke længere af, at den røde lampe er dækket af manuskriptet.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg er lidt ked af, at industriministeren ikke synes, at en debat om skiltningen med organiseret rabat hører hjemme under behandlingen af dette lovforslag. Det kan godt undre mig, når det er nævnt i lovforslaget under pkt. 9. Der står der, at ud over den afbureaukratisering, der vil finde sted, hvis man ophæver § 17, mener man også, at man er dækket ind ved skiltning med organiseret rabat. Derfor synes jeg da, det var meget rimeligt, at jeg spurgte ministeren, om hun ikke af hensyn til forbrugerne ville bibeholde den, i hvert tilfælde indtil sagen med organiseret rabat havde fundet sin plads.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Der blev stillet et par direkte spørgsmål, og dem vil jeg lige besvare her til sidst.

I forbindelse med ny teknologi nævnede jeg ikke telefonen. Når vi taler om ny teknologi, taler jeg både om ny teknologi med hensyn til at bruge kort til den slags og så sandelig også om

hele den udvikling, der har fundet sted med henblik på at bruge kortet i andre sammenhænge. Vi taler ikke her om at gå ud i diskrimination eller kræve, at folk skal have kort, men vi taler om, at der kan være eksempler på, at det kan være en fordel, at man kan knytte nogle funktioner til sit kort, og det er det, vi gør. Men det har ikke noget at gøre med tvang til at få kortet eller ikke få kortet. Der er simpelt hen tale om, at udviklingen går så utrolig hurtigt på dette felt. Forbrugerne har taget kortet til sig. Det er fuldstændig frivilligt, om man vil have et kort eller ej.

Derfor kan jeg heller ikke følge fru Lissa Mathiasens påstand om, at forbrugerne nu var tvunget til at lade være med at kontrollere deres kontoudtog, for det kunne de ikke finde ud af. Jamen hvis jeg var en forbruger, der ikke kunne finde ud af at kontrollere mit kontoudtog, ville jeg aflevere mit kort med det samme. I denne afbureaukratiseringslovgivning er der intet, der taler imod, at man arbejder med kontanter i stedet for med kort. Der er ingen diskriminering imellem de to ting. Det er et helt frit forbrugervalg, og der er så mange, der er glade for at have fået kortene. Tiden går hurtigt, og udviklingen skrider fremad.

Hvad angår den organiserede rabat, var det ikke et forsøg på at afvise diskussionen, men et forsøg på at sige, at jeg håber, vi får afklaret de problemer, der er med skiltningen. Jeg har haft et møde bl.a. også med butikshandelen forleden dag og konstateret, at man selv er opmærksom på det og indstillet på også at prøve at lave nogle interne kontrolforanstaltninger, som gør, at disse rabatordninger bliver kontrolleret.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror, der er mange uden for dette hus, hvis de enten følger debatten eller læser den efterfølgende, der vil være ustyrlig kedede af den debat, der rent faktisk høres her i dag. For hver gang vi har stillet nogle, synes jeg, meget rimelige spørgsmål i relation til frivilligheden, sikkerheden og overskueligheden, får man det svar, at det jo er frivilligt; folk kan bare lade være med at bruge det. Underforstået: Kan man ikke lide lugten i bageriet, må man gå. Det vil sige, at det, der egentlig er tale om her, er en opfordring til at lade være med at bruge kortet. Jeg tror ikke, man uden for dette hus har nogen forståelse for

[Lissa Mathiasen]

den holdning, og jeg synes egentlig, det er utrolig ærgerligt, at det foregår på den måde i stedet for en saglig debat om, hvad dette her rent faktisk betyder i forhold til de konkrete forslag til ændringer.

Jeg må konstatere, at ministeren ikke svarede. Det kan være, ministeren misforstod. Det, jeg hørte ministeren i første omgang sige, var, at den gældende lov er belastende i forhold til den løbende udvikling, altså en belastning i forhold til den ny teknologi, og det var i den anledning, jeg stillede det konkrete spørgsmål: Hvilken af paragrafferne er så hindrende for fortsættelsen af den ny teknologi?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring.

Af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 17/1 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Selv om det kun er ændringer til én lov, drejer det sig i hvert fald om mindst tre forskellige forslag.

Socialdemokratiet har da også forskellige holdninger til paragrafændringerne.

Ministeren foreslår at ophæve forbudet mod brug af tilgift, rabatmærker og præmiekonkurrencer. Det er vi ikke enige i. Ministeren og afbureaukratiseringsudvalget mener, det er en

forenkling af de nugældende regler, og at generalklausulen, som hedder »god markedsføringssskik«, skulle være alt nok.

Forbrugerombudsmanden skal så bare udforme nogle regler og vurdere hvert enkelt tilfælde. Selv om organisationerne tages med på råd, vil der alligevel gå et stykke tid, før der er opnået et erfaringsgrundlag. Situationen bliver for mig at se utålelig for både forbrugerne og detailhandelen.

Generelt kan jeg kun opfatte det som et signal til erhvervslivet: Kør bare los, der er vide rammer!

Samme opfattelse har Forbrugerrådet og Butikshandelens Fællesråd. De har begge taget afstand fra forslaget.

Jeg tror, det bliver noget rod, og jeg vil gerne spørge ministeren, om en sådan tilstand med rabatmærker, præmiekonkurrencer og tilgift ikke er med til at sløre priserne. Det mener jeg faktisk den er.

I øvrigt har jeg ikke indtryk af, at den nuværende tilstand belaster forbrugerombudsmanden særlig meget. Det rene forbud må være nemmere at administrere.

Jeg vil også gerne spørge, om ministeren forventer, at en ophævelse af forbudet, som jo er et klart budskab, vil give erhvervene bedre konkurrencevilkår. Det tvivler jeg på.

Vi synes, det er en dårlig idé at ophæve forbudet mod rentefri konti. De handlende har kun én mulighed for at få dækket ekstraomkostningerne ind, og det er højere priser for kunderne, også kontaktkunderne. Ministerens begrundelse for at ophæve forbudet klinger for mig lidt falsk. Der har kun været få sager for forbrugerombudsmanden at behandle; jamen der skulle vel heller ikke være flere, når der var forbud mod at have dem.

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvad det er i skatte- og afgiftslovgivningen, der gør det til en god idé nu at ophæve forbudet mod rentefri konti, når forbrugerne stadig væk skal betale.

Det mest positive ved dette lovforslag er, at der skabes grundlag for en gennemførelse af EF-direktivet om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, der ved deres udseende, duft og delvis smag kan forveksles med levnedsmidler og derved være til fare for brugernes sikkerhed eller sundhed. »Navnlig børn« står der i forslaget. Dér måtte jeg trække lidt på smilebåndet, for jeg tror faktisk nok, at voksne vil holde op